

Sprawa T-426/04

Tramarin Snc di Tramarin Andrea e Sergio przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Skarga o stwierdzenie nieważności – Dopuszczalność – Pomoc przyznawana przez państwa członkowskie — Wezwanie przez Komisję do zmiany zgłoszonego projektu pomocy – Akt podlegający zaskarżeniu – Akt wywołujący skutki prawne – Termin na wniesienie skargi – Początek biegu terminu – Skrócona publikacja w Dzienniku Urzędowym – Strona internetowa

Postanowienie Sądu Pierwszej Instancji (piąta izba) z dnia 21 listopada 2005 r. II - 4769

Streszczenie postanowienia

- 1. Skarga o stwierdzenie nieważności — Akty zaskarżalne — Pojęcie — Akty wywołujące wiążące skutki prawne — Czynność przygotowawcza — Wylączenie (art. 230 WE)*
- 2. Pomoc przyznawana przez państwa — Plany pomocy — Badanie przez Komisję — Etap postępowania przygotowawczego i etap postępowania kontradyktoryjnego — Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem — Trudności z oceną — Obowiązek wszczęcia postępowania*

kontradiktoryjnego przez Komisję — Uprawnienie do rozpoczęcia dialogu z danym państwem członkowskim na etapie postępowania przygotowawczego celem usunięcia trudności — Wezwanie do dokonania zmiany zgłoszonego projektu pomocy — Akt przygotowawczy

(art. 88 ust. 2 i 3 WE; rozporządzenie Rady nr 659/1999, art. 4 i 6)

3. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Termin — Rozpoczęcie biegu terminu — Data publikacji — Dzień powzięcia wiadomości o akcie — Charakter subsydiarny — Akty, które zgodnie z utrwaloną praktyką danej instytucji stanowią przedmiot publikacji w Dzienniku Urzędowym — Publikacja — Pojęcie*

(art. 230 akapit piąty WE)

4. *Postępowanie — Termin do wniesienia skargi — Prekluzja — Nieprzewidywalne okoliczności lub siła wyższa — Usprawiedliwiony błąd*

(statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 45 akapit drugi)

1. Jedynie środki wywołujące wiążące skutki prawne mogące naruszyć interesy skarżącego poprzez znaczącą zmianę jego sytuacji prawnej stanowią akty prawne bądź decyzje mogące być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności. W odniesieniu do aktów prawnych bądź decyzji, których opracowanie odbywa się w kilku fazach, w szczególności w ramach procedury wewnętrznej, jedynie środki, które w sposób definitywny określają stanowisko instytucji w momencie zakończenia owej procedury, stanowią akty zaskarżalne, co wyklucza środki przejściowe, których celem jest przygotowanie ostatecznej decyzji.
2. Wstępne badanie ustanowione przez art. 88 ust. 3 WE i uregulowane w art. 4 rozporządzenia nr 659/1999 ma na celu zapewnienie Komisji czasu do namysłu i do przeprowadzenia dochodzenia pozwalającego jej na sformułowanie pierwszej opinii w sprawie zgłoszonych planów pomocy, tak by mogła ona stwierdzić, bez konieczności przeprowadzenia dogłębnego badania, że są one zgodne z traktatem albo wprost przeciwnie, że ich treść budzi wątpliwości pod tym względem.

Formalne postępowanie wyjaśniające przewidziane w art. 88 ust. 2 WE i art. 6 rozporządzenia nr 659/1999, która umożliwi Komisji uzyskanie pełnej jasności co do całości danych w sprawie przed podjęciem decyzji, ma

(por. pkt 25)

nieodzowny charakter, w przypadku gdy Komisja napotka poważne trudności w ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem.

O ile Komisja ma ograniczone uprawnienia w odniesieniu do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, o tyle dysponuje ona pewnym zakresem swobodnego uznania w badaniu i ocenie okoliczności sprawy w celu ustalenia, czy stwarzają one poważne trudności. Zgodnie z celem art. 88 ust. 3 WE oraz ciążącym na Komisji obowiązkiem dobrego administrowania jest ona w szczególności uprawniona do rozpoczęcia dialogu z państwem dokonującym zgłoszenia lub z osobami trzecimi w celu przezwyciężenia ewentualnych trudności w trakcie procedury wstępnej.

Z analizy przepisów rozporządzenia nr 659/1999 wynika, że o ile w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja może zmusić państwo członkowskie do zmiany jego planu pomocy w określony sposób, pod rygorem stwierdzenia jego niezgodności ze wspólnym rynkiem, to nie ma ona podobnych uprawnień w fazie wstępnego badania i z wyjątkiem wszczęcia formalnego postępowania, pozostaje jej wyłącznie możliwość wydania decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń.

Wynika stąd, że pismo Komisji skierowane do władz krajowych podczas postępowania przygotowawczego, w którym wskazuje ona na trudności, jakie napotyka badanie zgodności ze wspólnym rynkiem zgłoszonego planu pomocy i jedynie „wzywa” władze krajowe do zrezygnowania z ich propozycji w ramach swobodnego wyboru, wpisuje się w ramy wyżej wspomnianego dialogu i nie jest aktem wywołującym wiążące skutki prawne, lecz jedynie aktem czysto przygotowawczym do wydania ostatecznej decyzji Komisji.

(por. pkt 27–29, 30–36)

3. Z treści art. 230 akapit piąty WE wynika, że kryterium daty otrzymania wiadomości o akcie jako początek biegu terminu na wniesienie skargi ma jedynie subsydiarny charakter w stosunku do kryterium publikacji lub notyfikacji aktu.

W braku publikacji lub notyfikacji do tego, kto powziął wiadomość o istnieniu dotyczącego go aktu, należy wniesienie w rozsądnym terminie o udostępnienie mu pełnego tekstu, lecz — z tym zastrzeżeniem — termin na wniesienie skargi rozpoczyna swój bieg dopiero od momentu, gdy zainteresowana osoba trzecia zapoznała się z dokładnym brzmieniem i uzasadnieniem danego aktu w taki sposób, aby mogła skorzystać ze swojego prawa do wniesienia skargi.

Jednakże w odniesieniu do aktów, które zgodnie z utrwaloną praktyką danej instytucji wspólnotowej stanowią przedmiot publikacji w Dzienniku Urzędowym, mimo że publikacja ta nie jest przesłanką ich obowiązywania, kryterium daty powzięcia wiadomości nie ma zastosowania oraz to data publikacji powoduje rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi. W takich okolicznościach zainteresowana osoba trzecia może w istocie słusznie oczekiwać, że dany akt zostanie opublikowany.

Powinna być uważana za publikację w rozumieniu art. 230 akapit piąty WE okoliczność, że Komisja daje osobom trzecim pełny dostęp do tekstu decyzji umieszczonej na jej stronie internetowej wraz z publikacją w Dzienniku Urzędowym skróconego zawiadomienia pozwalającego zainteresowanym na zidentyfikowanie danej decyzji i informującego ich o wspomnianej możliwości dostępu do niej przez internet.

(por. pkt 48, 49, 53)

4. Od stosowania uregulowań wspólnotowych dotyczących terminów procesowych można odstąpić jedynie w zupełnie wyjątkowych okolicznościach, w razie zaistnienia nieprzewidywalnych okoliczności lub siły wyższej zgodnie z art. 45 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości lub też usprawiedliwionego błędu, przy czym należy mieć na uwadze, że ściśle stosowanie tych przepisów odpowiada wymogowi pewności prawa oraz konieczności zapobieżenia jakiegokolwiek dyskryminacji lub arbitralnemu traktowaniu w ramach administrowania wymiarem sprawiedliwości.

(por. pkt 60)